

El PP té adversaris nous

Salvador
Cot

Periodista

Si han tingut cap efecte les concentracions d'aquests dies és que han deixat clar que els més indignats són els votants tradicionals del Partit Socialista. Si més no, això indiquen els resultats desastrosos que van recórrer tot l'estat espanyol, des de Barcelona fins a Sevilla, des de les illes Balears fins a Extremadura. Vist això que vam veure la passada nit electoral, el "no els votis" que impulsen els concentrats no va fer cap efecte sobre els votants del PP, CiU, Esquerra Unida o Compromís i sí –i molt–, en canvi, en els simpatitzants socialistes. El mapa municipal i autonòmic va viure un trasbals de grans proporcions amb diversos guanyadors però un únic perdedor.

En l'àmbit dels Països Catalans, l'emblema d'aquestes municipals va ser la caiguda de Barcelona, un ajuntament a mans del PSC, ininterrompudament, des del 1979. També van caure ciutats com ara Girona o Manresa, inserides des de sempre en la tradició municipalista del PSC. Però és que les fitxes de dòmino van arrasar al País Valencià, on van caure les joies de la corona del PSPV: Elx i Gandia, ambdues amb majoria absoluta del PP valencià. I la victòria del partit de Mariano Rajoy també fou incontestable en tots els nivells institucionals de les illes Balears, amb àmplies majories absolutes tant al Parlament balear com a l'Ajuntament de Palma, una de les darreres esperances de la coalició d'esquerreres que també es va esvaïr.

Pel que fa a l'eix nacional, les coses no són tan nítides. Tot i que el progrés del PP és generalitzat, també és cert que, per primera vegada a la història recent, l'Ajuntament de Barcelona es-

tarà compromès amb el catalanisme polític, amb un alcalde, Xavier Trias, que es declara independentista de manera pública i oberta. Aquest mateix avenç de les llistes de CiU va fer que en algunes ciutats importants –Terrassa, per exemple– la distància entre CiU i el PSC es limités a un mínim històric de dos regidors. Al País Valencià, Compromís va fer miques les enquestes que –una per una– els deixaven fora de les Corts. La coalició valencianista va obtenir prop de 200.000 vots i un espectacular 7,24% que fa oblidar els patiments estructurals que havien condicionat el valencianisme polític per culpa de la barrera electoral del 5%. Res no quedarà igual en la política valenciana ara que Compromís ha aconseguit ser la tercera força política del país, amb uns nivells de vot mai no assolits. D'una altra banda, a les illes Balears, el PSM va saber resistir l'onada blava, que no és pas poca cosa.

“Zapatero haurà de reflexionar de quina manera es recupera un partit que ha perdut pràcticament tot el poder institucional”

Però hi ha més protagonistes. Les CUP (Candidatures d'Unitat Popular) van irrompre amb molta més força de la prevista en els ajuntaments del Principat, i es col·loquen en una posició immillorable dins el ventall independentista. El resultat més espectacular són els tres regidors que van obtenir a l'Ajuntament de Girona, que s'han vist correspostos amb creixements paral·lels a la major part dels municipis on es presentaven. Fins al punt que a moltes ciutats importants, com a Girona mateix, caldrà tenir molt en compte l'actitud dels regidors de l'esquerra

independentista a l'hora de decidir de quin cantó cauen algunes alcaldies.

Un cas a banda són els resultats d'ERC. Els republicans han desaparegut de la major part de les grans ciutats del Principat i toquen fons. El cicle electoral a l'alça d'ERC, que va començar a les eleccions al Parlament de l'any 2003, s'ha esvaït i ha acabat més avall dels nivells que el partit va aconseguir en època d'Àngel Colom. La direcció que encapçala Joan Puigercós va optar per mantenir-se al poder després del fracàs de les eleccions del 28 de novembre i ara els electors els han deixat a la vora del precipici. És de preveure que al congrés d'ERC s'enfrontaran dues visions contradictòries que ja es van expressar la nit electoral. Joan Ridaó va insistir a convertir el partit en una formació de centre-esquerra, en la mateixa línia dels tripartits de l'últim cicle. De l'altre cantó, Jordi Portabella (un dels pocs supervivents de la nit que va conservar l'acta de regidor) apuntava la visió contrària: organitzar un pol independentista aplegant la suma de les diverses opcions que han sortit darrerament, especialment les que tenen un origen indirecte en escissions d'ERC. En aquest sentit, caldrà veure quina és l'opció guanyadora i quina és l'orientació futura del partit, un cop fracassada l'estratègia de pacte amb el PSC, fos quina fos la institució en joc. De moment, la direcció actual ha evitat l'autocrítica, un símptoma clar que s'acosta un congrés d'enfrontament.

Solidaritat per la Independència va tenir, en general, un comportament molt allunyat dels bons resultats del mes de novembre passat. Només va entrar en una ciutat important: Vic, i es va quedar molt lluny d'obtenir representació a les grans ciutats del país, Barcelona inclosa.

De l'altre cantó, el PP català mai no havia obtingut un èxit del nivell de Badalona. La tercera ciutat de

Les concentracions dels no els votis –a la imatge, la de plaça de Catalunya– només han tingut efecte sobre els votants socialistes, els més perjudicats d'aquestes eleccions, tant a l'àmbit municipal com a les eleccions autonòmiques.

Catalunya pot tenir Xavier Garcia Albiol com a alcalde, un candidat que ha estat el més votat gràcies a una campanya de pressió sobre el fet immigratori. Castelldefels, un altre feu històric del PSC, també va tenir el PP com a primera força. La via de la immigració també va servir perquè Josep Anglada obtingués un èxit molt notable: va entrar en consistoris de les dimensions de l'Hospitalet, la segona ciutat de Catalunya, i a l'àrea metropolitana en general.

El PP també va ampliar les majories absolutes que ja preveïen les enquestes als parlaments valencià i balear. Al País Valencià, el desgast el va rebre especialment el PSPV, que va haver de suportar una derrota humiliant: va baixar fins a 33 diputats i –cosa encara pitjor per a ells– va comprovar que els seus competidors a l'esquerra –Com-

promís i Esquerra Unida– entraven tots dos, amb 6 i 5 diputats, disposats a assumir el combat polític contra un PP més que hegemònic però amb uns quants problemes amb la justícia. A les illes Balears, José Ramón Bauzá tindrà la responsabilitat de governar amb la facilitat d'una majoria absoluta més que folgada.

En definitiva, i tornant a l'inici, els indignats eren tots al mateix cantó. José Luis Rodríguez Zapatero haurà de reflexionar seriosament de quina manera es pot recuperar un partit que en aquestes eleccions s'ha quedat per sota dels set milions de vots i ha perdut pràcticament tot el poder institucional que tenia. Un fet que converteix el catalanisme –com el valencianisme o el nacionalisme balear– en l'oposició més visible des dels territoris respectius. CiU,

a més, haurà de decidir si l'onada que sembla encapçalar Mariano Rajoy permetrà cap marge de maniobra de cara a l'any que ve. Artur Mas, que diumenge va sortir clarament reforçat, haurà de prendre decisions intuïnt un Congrés dels Diputats amb una majoria absoluta conservadora més que probable.

Al capdavant, la crisi ha acabat deixant al descobert les diverses maneres d'afrontar la política. El PSOE n'ha estat un actor passiu mentre la seva base social en pagava la factura social. Els electors del PP, per contra, s'han mobilitzat més que mai. La diferència és que ara, a davant, no hi tindran el socialisme espanyol, sinó un front compost i divers d'origen territorial i una forta implantació territorial. La guerra continua, però els bàndols ja no són els mateixos.